

Wat drijft de prijs van goud?

© iStock

De centrale banken sloegen volgens de World Gold Council vorig jaar 651,5 ton goud in. Dat is 74 procent meer dan in 2017 en het meest in vijftig jaar. De aankopen van de centrale banken waren sinds de ontmanteling van het systeem van Bretton Woods in 1971 nooit meer zo hoog. Met het akkoord van Bretton Woods werd in 1944 de goudstandaard weer ingevoerd. Dollars konden tegen een vaste hoeveelheid goud worden ingewisseld bij de Amerikaanse centrale bank. Voor alle andere valuta was er een vaste wisselkoers met de dollar.

Het is dus geleden van 1967, toen de centrale banken 1404 ton goud insloegen, dat ze hun goudvoorraden zoveel lieten aangroeien als in 2018. Maar heeft die gretigheid van de centrale banken naar goud de markt ook een nieuw elan gegeven?

Invloed op goudprijs

De goudprijs steeg vorig jaar in dollar met 10 procent. In euro werd goud iets meer dan 3 procent waard in 2018. Begin dit jaar ging het edelmetaal nog even verder op zijn elan. De goudprijs tikte op 19 februari zijn hoogste peil van het jaar aan, op 1341 dollar en 1182 euro per ounce. Dat is wel nog altijd een heel eind onder de prijzen van 2011 en 2012.

Het aandeel van de centrale banken in de vraag is beperkt. De wereldwijde vraag naar goud steeg in 2018 - veel minder spectaculair - met 4 procent tot 4345 ton. Het aanbod bleef met 4490 ton groter dan de vraag.

Turbulentie

De aan- en verkopen door centrale banken waren in het verleden niet altijd richtinggevend voor de goudprijs. De prijs van het edelmetaal verdrievoudigde bijvoorbeeld tussen 2000 en begin 2009, toen de centrale banken 10,5 procent van hun goudreserves hebben verkocht. De afgelopen tien jaar is de goudprijs gestegen, maar met aanzienlijke prijsschommelingen in de loop der jaren, ondanks de regelmatige aankopen van goud door de centrale banken - vooral die van Rusland en China - waarvan de reserves nu bijna 34.000 ton bedragen.

En toch lijkt het goud na enkele slechte jaren geleidelijk aan weer in de gratie van beleggers te komen. "De economische onzekerheid, de groeivertraging en het Chinees-Amerikaanse handelsgeschil hebben de instroom van kapitaal in goud bevorderd", zegt Alistair Hewitt, hoofd marktonderzoek voor de World Gold Council.

Voor Xavier Timmermans, strateeg bij BNP Paribas Fortis, is het gedrag van goud "opmerkelijk" in de huidige tijden van turbulentie. Toen de beurzen eind 2018 onderuitgingen, kreeg goud zijn status van veilige haven terug. Maar de goudprijs bleef ook stijgen in januari en februari, toen de aandelenmarkten zich weer herstelden.

Timmermans: "Toen Jerome Powell, de voorzitter van de Amerikaanse centrale bank, liet verstaan dat de renteverhogingen en de afbouw van de balans van de centrale bank trager zouden verlopen, vatten beleggers dat op als goed nieuws voor goud." Geld dat beleggers in goud stoppen, brengt geen rente op. Hoe hoger de rente, hoe meer rente beleggers in goud mislopen.

Chinese groei

Voor Georgette Boele, de goudspecialist van ABN AMRO Bank, is het simpel. Zij zegt dat de belangrijkste drijfveren van de goudprijs op één hand te tellen zijn. "De Amerikaanse dollar, de Amerikaanse rente en de vooruitzichten voor de Chinese economische groei", somt ze op. Boele verwacht dat 2019 en 2020 goede jaren worden voor beleggers in goud, dankzij een goedkopere dollar, een lagere rente op Amerikaanse overheidsobligaties, een herstel van de Chinese yuan en een stijgende vraag naar juwelen. Ze gokt op een goudprijs van 1400 dollar per ounce tegen het jaareinde.

Die relatie tussen de Chinese yuan en de goudprijs is een vrij recent fenomeen, waarnaar steeds meer specialisten verwijzen. "Sinds China zijn munt meer ruimte geeft om te bewegen, is die band sterker geworden", zegt Boele. "Dat komt omdat de Chinezen belangrijke goudconsumenten zijn." Als de goudprijs in yuan te sterk stijgt, doet die hoge prijs de vraag naar gouden juwelen dalen.

Fysiek goud

Staven of munten (Krugerrand, American Eagle, Napoleon, enzovoort) zijn de meest directe manier om te investeren in goud. Puristen blijven voorstander van dat soort investeringen. De belegger is niet afhankelijk van een tegenpartij. Hij moet er enkel voor zorgen dat hij voor de aankoop gebruik maakt van een vertrouwde tussenpersoon: gespecialiseerde wisselkantoren zoals Gold & Forex International, of webwinkels zoals umicoregoldshop.be, dat goudstaven van de Belgische producent Umicore verkoopt.

De koper betaalt een vergoeding en een premie van enkele procenten boven op de officiële prijs op het moment van de aankoop of de wederverkoop. De aankoop van fysiek goud is bedoeld als een investering voor de zeer lange termijn en als extreme bescherming, omdat de belegger ook een vergoeding moet afdragen om zijn belegging veilig te houden, bijvoorbeeld in een bankkluis, of het moet het melden aan de verzekeringsmaatschappij als hij het thuis bewaart. Sommige banken, waaronder BNP Paribas Fortis, houden fysiek goud op een effectenrekening aan tegen betaling van een bewaarloon van 0,20 procent per jaar.

Redactie VFB: Voor aankoop en verkoop van fysiek goud kan u ook terecht bij The House (<https://www.the-house.be>) . Aanwezig met stand op de VFB-Happening op zaterdag 30 maart in Kinepolis te Antwerpen.

Trackers en ETF's

Een goudtracker of ETF is een beursgenoteerd beleggingsfonds dat alleen in goud investeert. Ze zijn gemakkelijk te verhandelen en hebben een lichte kostenstructuur. Er zijn twee soorten: synthetische en fysieke trackers. De eerstgenoemde zijn niet erg geschikt om de rol van veilige haven te spelen. Synthetische trackers beleggen niet rechtstreeks in de onderliggende waarde, in dit geval goud, maar in een derivaat. Daarbij is een derde partij, een investeringsbank betrokken. Dat voegt een tegenpartijrisico toe. Een fysieke tracker daarentegen belegt rechtstreeks in goud dat in kluisen is opgeslagen.

De bekendste tracker is de SPDR Gold Shares, sinds 2004 genoteerd op de New York Stock Exchange, met 790 ton goud als onderliggende belegging. Sinds de Europese PRIIP-richtlijn is die echter niet meer te koop voor Belgische beleggers. Een alternatief is de Physical Gold ETF, uitgegeven door het Britse ETF Securities, een onderdeel van het Amerikaanse WisdomTree ETF. Op Euronext Parijs noteert ook Gold Bullion Securities van WisdomTree ETF.